

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3038/2020. (II. 24.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.897/2018/9/II. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Benke Barnabás ügyvéd) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.897/2018/9/II. számú ítélete, valamint az ennek alapjául szolgáló Fővárosi Törvényszék 24.P.24.600/2017/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény 28. cikkét, XIII. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege, hogy az indítványozó (az alapügy felperese) 1993-ban tehermentesnek jelölt, jelzálogjogra vonatkozó széljegyet nem tartalmazó tulajdoni lapmásolat alapján megvásárolt egy Budapest IX. kerületi üzlethelyiséget, amelyre a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmét megelőző rangsorban a földhivatal később két jelzálogjogot is bejegyzett. A tulajdonjogát 2010-ben csak az ingatlan 1/2 részére jegyezték be, azt is jelzálogjogokkal terhelten, a másik 1/2 részre kérelmét elutasították azzal az indokkal, hogy annak az eladó nem tulajdonosa. Az indítványozó állította, hogy a szerződés megkötésének napján kiadott tulajdoni lap másolat széljegyet nem tartalmazott, így az ingatlan-nyilvántartás közhitelességében bízva vásárolta meg az üzlethelyiséget tehermentes ingatlanként. A vételárat kifizette, az ingatlant birtokba vette és azt 1993. március 30-tól 2014. január 1-éig bérbeadás útján hasznosította.
- [4] Az indítványozó közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indult perében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 339. § (1) bekezdésére és 349. §-ára alapított keresetével 9.200.000 forint, valamint késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni a Budapest Főváros Kormányhivatalát. Az alperes kárfelelősségét megalapozó jogellenes magatartását abban jelölte meg, hogy nem teljesítette az ingatlan nyilvántartásról szóló 1972. évi 31. tvr. (a továbbiakban: régi Inytvr.) 48. §-ában, továbbá a végrehajtására kiadott 27/1972. (XII. 31.) MÉM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 93. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségét, amikor a jelzálogjogok széljegyzését elmulasztotta. Az alperes ezen jogellenes magatartásával kárt okozott az indítványozónak, ami abból származott, hogy a kifizetett tehermentes ingatlan helyett csak annak 1/2 hányadára szerzett tulajdonjogot, azt is két jelzálogjoggal biztosított, az ingatlan értékét többszörösen meghaladó összegű követeléssel terhelten. Álláspontja szerint kára 2011-ben, a tulajdonjogának az ingatlan 1/2 tulajdoni hányadára terhekkel történő bejegyzésével, illetve a fennmaradó 1/2 hányadára nézve a bejegyzési kérelmének elutasításával következett be. A kár és az alperes jogellenes magatartása közötti okozati összefüggést az teremti meg, hogy amennyiben a szerződéskötés napján kiadott tulajdoni lapmásolaton az alperes a jelzálogjogokra utaló széljegyeket feltüntette volna, az ingatlant nem vásárolta volna meg. Kárának összegét az ingatlan 2016. évi árszínvonalon meghatározott 9.200.000 forint forgalmi értékben határozta meg.
- [5] Az elsőfokú bíróság – a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.450/2016/3/II. számú végzése folytán megismételt eljárásban meghozott 24.P.24.600/2017/10. számú ítéletével – az indítványozó keresetét elutasította.
- [6] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban abból indult ki, hogy – amint azt a Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében kifejtette – az indítványozó által megkötött szerződés nem az ingatlan megvásárlásáról, hanem arról szólt, hogy az indítványozó kölcsönt nyújtott, aminek biztosítására opciós jogot alapított, majd a vételi jogát olyan időpontban gyakorolta, amikor még nem járt le a kölcsön visszafizetésének határideje. A bíróság megállapította, hogy az indítványozónak az ingatlanra alapított jelzálogjogokról az opciós adásvételi

szerződés megkötésekor nem volt tudomása, mert arról az eladó – aki egyébként szavatolt az ingatlan per-, teher- és igénymentességéért – nem tájékoztatta, így az eladó jogszavatosságon alapuló kárfelelőssége megállapítható.

- [7] A bíróság az alperes Ptk. 349. §-án alapuló kárfelelősségének törvényi tényállási elemei közül elsőként az alperes magatartásának jogellenességét vizsgálta, melyet az indítványozó abban jelölt meg, hogy az alperes a jelzálogjogok széljegyzésére vonatkozó jogszabályi kötelezettségének nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a szerződéskötés időpontjában az üzlethelyiség az ingatlan egyéb részeivel egységesen egy helyrajzi szám alatt volt nyilvántartva, így az ingatlanra vonatkozó összes bejegyzést, széljegyet az alperesnek az ehhez tartozó tulajdoni lapon kellett volna feltüntetnie. Az, hogy az üzlethelyiség jogi sorsa a később teljesített bejegyzésekkel rendeződött, és az új ingatlan új helyrajzi számot, alszámot kapott, nem jelenti azt, hogy az alperesnek korábban ne lett volna széljegyzési kötelezettsége. Az alperes széljegyzéssel kapcsolatos érveinek – miszerint azt tulajdoni lap és helyrajzi szám hiányában nem volt hova teljesíteni – éppen a saját maga által kiállított tulajdoni lapok mondanak ellent, amelyekben az indítványozó jogelődjének tulajdonjogbejegyzési kérelmei széljegyként szerepelnek, és feltüntetésre került az adásvételi szerződés benyújtását követően az indítványozó tulajdonjog-bejegyzés iránti kérelme is. Mindezekre tekintettel a bíróság megállapította, hogy az alperes nem tett eleget a Vhr. 93. § (1) bekezdésében foglalt széljegyzési kötelezettségének, amikor a jelzálogjogbejegyzés iránti kérelmeket nem tüntette fel az ingatlan tulajdoni lapján széljegyként.
- [8] A bíróság álláspontja szerint az indítványozó a tőle elvárható gondos magatartást tanúsította azzal, hogy az ingatlan tulajdoni lapját a szerződés megkötése előtt és a megkötés napján is megtekintette, és tulajdonjogbejegyzési kérelmének benyújtása után is folyamatosan figyelemmel kísérte az ingatlan jogi sorsát. Az alperes érvelésével ellentétben a széljegyek tartalmáról való meggyőződés, a széljegyek mögöttes iratainak megvizsgálása nem volt elvárható az indítványozótól, még a tulajdoni lap rendezetlensége ellenére sem, hiszen semmilyen más adat nem utalt arra, hogy a feltüntetett széljegyek mögött egyéb teher is keresendő lenne. Az indítványozó tehát a közhitelesség elvéből következően alappal bízhatott a tulajdoni lapon feltüntetett adatok, vagy azok hiányosságai valóságában.
- [9] Mindezekre tekintettel a bíróság megállapította, hogy az eladó az ingatlan tehermentességéről nyújtott téves tájékoztatással, az alperes pedig a széljegyzési kötelezettség elmulasztásával jogellenes magatartás tanúsított, amellyel okozati összefüggésben bekövetkezett esetleges károkért felelősséggel tartoznak. A kárt a szerződő fél és a közigazgatási szerv közös magatartása okozta, így a Ptk. 344. § (1) bekezdésében foglaltak (egyetemleges felelősség) alkalmazandók.
- [10] A bíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítványozónak keletkezett-e kára és ha igen, az pontosan miben áll.
- [11] Annak ellenére, hogy az indítványozó szerint kára 2011-ben, a bejegyzési kérelmének elbírálásával következett be, az ingatlan ítélethozatalkor teljes forgalmi értékére tart igényt kártérítésként. A bíróság álláspontja szerint a forgalmi értéknek megfelelő összeg csak akkor lenne megítélhető kárként, ha ez lenne az indítványozó elvesztett tulajdonjogának tiszta értéke, vagyis az indítványozó az ingatlan vételárát úgy fizette volna meg, hogy annak ellenében szolgáltatást nem kap. Ehhez képest az indítványozó a szerződés megkötésének időpontjától kezdve az ingatlan kizárólagos birtokában és használatában van, sőt 2014 januárjáig azt bérbeadás útján hasznosította is. A bíróság szerint az előbbieknél a kártérítés összecszerúsége szempontjából jelentősége van, hiszen az indítványozó az ingatlan fele részét anélkül használja és birtokolja, hogy arra tulajdonjoga feljogosítaná, így teljes kára ebből biztosan megtérült. A bíróság ezért nem látta megállapíthatónak, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben az indítványozónak bármilyen kára keletkezett volna.
- [12] A kár összecszerúságának meghatározásához a bíróságnak azt is vizsgálnia kellett, hogy az indítványozó a Ptk. 340. § (1) bekezdése alapján fennálló kárenyhítési kötelezettségének eleget tett-e, vagyis, úgy járt-e el, ahogy az adott helyzetben elvárható. Nem kell ugyanis megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult ezen kötelezettségének nem tett eleget.
- [13] A bíróság az indítványozó kárenyhítési kötelezettségének vizsgálata körében megállapította, hogy az eladónak a tulajdonjog-bejegyzés iránti kérelmet elutasító földhivatali határozatból nyilvánvalóvá vált az indítványozó számára, hogy az ingatlanon tehermentes, kizárólagos tulajdonjogot nem szerezhet. A Ptk. 369–370. §-ai alapján az eladóval szemben ekkor jogszavatosság igénye keletkezett, amely alapján megnyílt a joga a szerződéstől való elállásra. Az indítványozó azonban e jogával nem élt, az eladóval szemben semmilyen igényt nem érvényesített, holott elállás esetén a kára nem lehetett volna több mint a kifizetett vételár összege annak járulékaival együtt. Szintén a kárenyhítési kötelezettség elmulasztása körében értékelte a bíróság, hogy az indítványozó

a tulajdonjogának bejegyzése iránti földhivatali eljárásban az alperes az indítványozó részére hiánypótlási felhívást adott ki, amelyben felhívta arra való nyilatkozatra, hogy tulajdonjogának bejegyzését jelzálogjogokkal terheltten is kéri-e.

- [14] Ezen felhívásra az indítványozó akként nyilatkozott, hogy nem kíván nyilatkozatot tenni, azonban tudomásul veszi a Vhr. 89. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezmenyt, vagyis az 1/2 arányú tulajdonjoga jelzálogjogokkal terhelt bejegyzésébe belenyugodott. Ehhez képest az indítványozónak lehetősége lett volna arra, hogy a földhivatal felhívására az elállási jogának gyakorlására hivatkozással ne kérje a tulajdonjoga bejegyzését. A bíróság szerint az indítványozó kárenyhítési kötelezettsége a be nem jegyzett tulajdonjogát illetően is fennállt, mert a földhivatal 2011. május 6-án kifejezetten felhívta a figyelmét a régi Inytvr. 88. § (1) bekezdése szerinti különleges eljárásra, ami jó eséllyel tulajdonjogának bejegyzéséhez vezethet. E tájékoztatásra az indítványozó nem válaszolt, mert a perben tett nyilatkozata szerint a jelzálogjoggal terhelt ingatlan megszerzése nem sarkallta intézkedésre. Ehhez képest tulajdonjogának bejegyzése esetén csak az ingatlanon lévő terhek jelentkeztek volna nála vagyoni kárként, a tulajdonjog elvesztése nem. A bíróság szerint az indítványozót eljárása során a kárenyhítés szándéka nem vezette, e kötelezettségének nem tett eleget, a jelzálogjog alapjául szolgáló követelés megvásárlása nem értékelhető a kárenyhítési kötelezettség teljesítéseként.
- [15] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az indítványozó fellebbezést nyújtott be.
- [16] Az ítéletábla 5.Pf.20.897/2018/9/II. számú határozatában megállapította, hogy az elsőfokú ítéletben foglalt tényállás ugyan helyes, azt azonban szükségesnek tartja kiegészíteni. Az indítványozó és az eladó között 1993. január 18-án ingatlan adásvételi szerződésnek nevezett szerződés jött létre, amelynek tartalma szerint az indítványozó javára az ingatlanra hat hónapra vételi jogot alapítottak 50.000 forint opciós díj és a teljes 1.500.000 forint vételár mint vételárelőleg szerződéskötéssel egyidejűleg megfizetése ellenében. Az indítványozó a vételi jogát 1993. március 30-án gyakorolta, és ezt követően vette birtokba az ingatlant. Az így kiegészített tényállás alapján az ítéletábla az elsőfokú bíróság döntésével egyetértett, annak indokait azonban csak részben osztotta, azt a következőkkel egészítette ki, illetve pontosította.
- [17] Az indítványozó közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti jogot érvényesített, amelynek elbírálása során a Ptk. 349. § (1) bekezdését és 339. § (1) bekezdését együtt kellett alkalmazni. A másodfokú eljárásban már nem volt vitás, hogy az eladó az ingatlan tehermentességéről nyújtott téves tájékoztatással szerződésszegő, az alperes pedig széljegyzési kötelezettség elmulasztásával jogellenes magatartás tanúsított, így a kártérítés feltételei körében azt kellett vizsgálni, hogy az indítványozót érte-e kár és milyen jellegű, illetve összegű. Mindezekre tekintettel jelentősége van annak, hogy az indítványozó milyen szerződéssel, hogyan szerezte meg, illetve kívánta megszerezni a tehermentes ingatlan tulajdonjogát. Ebből kifolyólag téves az az indítványozói álláspont, aminek alapján az indítványozó úgy tekinti, hogy 1993. január 18-án adásvételi szerződéssel a vételár teljes megfizetése ellenében tehermentes ingatlan tulajdonjogát kívánta megszerezni. Ezzel szemben a tény az, hogy nem adásvételi szerződést kötött, hanem vételi jogot alapító szerződést, aminek alapján arra szerzett jogosultságot, hogy egyoldalú írásbeli nyilatkozattal a megjelölt vételáron későbbi időpontban megvásárolja az ingatlant.
- [18] Az indítványozó 1993. március 30-án élt a vételi jogával, amiből következően 1993. január 18-án – az indítványozó állításával ellentétben – közte és az eladó között nem jött létre adásvételi szerződés. Mivel ezen a napon csak vételi jog alapítására került sor, fogalmilag kizárt, hogy az 50.000 forintos opciós díjon kívül az indítványozót az 1993. január 18-ai szerződés alapján bármilyen más fizetési kötelezettség terhelhette volna. A vételár és a vételárelőleg ugyanis adásvételi vagy adásvételi előszerződéshez kapcsolódik, de az opciós jogot alapító szerződésben az ellenszolgáltatás az opciós díj és nem a vételár. Így 1993 januárjában vételár még előlegfizetés formájában sem jöhetett számításba. Az pedig, hogy mindezt az indítványozó így is gondolta, a szerződésből egyértelműen kitűnik, amiben a felek a vételár előleget biztosították jelzálogjoggal. Tehát az indítványozó maga is úgy tekintette, hogy a vételi jog alapításakor átadott 1.500.000 forintnak megfelelő összeg neki visszajár, hiszen csak követelésre lehet biztosítékot alapítani, az átadott pénzösszeg pedig csak akkor minősülhet az indítványozó követelésének, ha az neki az eladótól visszajár. Mindezekhez képest az ítéletáblának az az álláspontja, hogy a vételi jog alapításakor az okirat szerint átadott 1.500.000 forintot a szerződésből következően kölcsönnek kell a valóságos tartalom szerint minősíteni, nem pedig vételárnak vagy vételárelőlegnek, mert a felek által megkötött és a tartalma szerint minősülő szerződéshez vételárfizetés nem kapcsolódik.
- [19] Az ítéletábla jelentőséget tulajdonított annak, hogy az opciós jog gyakorlásával összefüggésben az indítványozó azt adta elő, hogy e jogával nem azért élt, mert sürgős lett volna, hanem időközben az eladó befektette az általa átadott pénzt és ebből nyilvánvaló vált számára, hogy nem fogja „visszavásárolni” az ingatlant. Tehát

az indítványozó saját előadása szerint is az opciós jog gyakorlása az 1.500.000 forint, a már átadott pénzeszeg megtérülését célozta az indítványozó részéről. Mindennek azért van jelentősége, mert az alperes jogellenes és az elsőfokú bíróság által helyesen meg is állapított magatartásából, tehát a széljegyzés feltüntetésének elmulasztásából csak az a következtetés vonható le, hogy ha az indítványozó a közhiteles nyilvántartásból az 1993. január 18-i szerződés megkötése előtt értesül arról, hogy tehermentes ingatlant biztosítékként nem tud az átadott 1.500.000 forint mögé állítani, akkor nyilván nem kötötte volna meg visszafizetését garantáló megfelelő biztosíték nélkül a kölcsönszerződést, és nem adott volna az eladónak kölcsönt. Ezt a kárt részben az eladó okozta annak elhallgatásával, hogy csak terhelt ingatlant tud biztosítékként nyújtani, részben pedig az alperes magatartására vezethető vissza, mert a közhiteles ingatlan-nyilvántartásból sem tudott erről a tényről értesülni. Az előbbi kár tehát az eladó és az alperes által együttesen okozott kárnak minősül, amelyben a felelősségük egyetemleges.

- [20] Azt kellett tehát vizsgálni, hogy teljesített-e az eladó a vételi jog gyakorlásával létrejött adásvételi szerződés alapján és milyen mértékben, mert az ő teljesítésével az alperes kötelezettsége is megszűnt. Az indítványozó maga adta elő, hogy az adásvételi szerződésből eredő egyik szolgáltatási kötelezettségét az eladó teljesítette, hiszen birtokba adta az ingatlant, amit 1993. március 30-tól 2013. december 31-ig bérbeadás útján hasznosított. Ehhez képest az indítványozónak kellett volna bizonyítania, hogy a hasznosítás és az abból származó bevételek mellett az 1.500.000 forintos kölcsönből még milyen meg nem térülő rész van hátra. Ilyen előadást nem tett. Az indítványozó által a teljes ingatlan jelenlegi forgalmi értékében meghatározott kárigény sem feleltethető meg az előbb levezetett kárnak. Egyrészt az a tény, hogy az ingatlan 1/2 részére az indítványozó tulajdonjogát nem jegyezték be, semmilyen összefüggésben nem áll a jelzálogjog bejegyzése iránti kérelmek széljegyzésének elmulasztásával, mert ez az eladó magatartásával, nevezetesen a földhivatali hiánypótlási felhívás nem teljesítésével függ össze. Ezt támasztja alá, hogy az indítványozó a tulajdonjog-bejegyzési kérelmét részlegesen elutasító földhivatali határozattal szemben jogorvoslattal élt, sőt közigazgatási pert is indított eredmény nélkül. Miután a közigazgatási per tárgya éppen az indítványozó bejegyzés iránti kérelmét az 1/2 tulajdoni hányadra elutasító határozat jogszerűségének felülbírálata volt, önmagában az indítványozó keresetét elutasító ítélet bizonyítja, hogy nem volt jogszerűtlen az 1/2 hányadra a bejegyzési kérelem elutasítása. Az indítványozónak az ingatlan előbbi 1/2 részével összefüggésben támasztott igénye, ezért az alperes jogellenes magatartásának hiányában teljességgel alaptalan. A bejegyzett tulajdoni hányadra vonatkozó, a jelenlegi forgalmi érték 1/2 részének megfelelő kár pedig nem hozható összefüggésbe az annak idején átadott 1.500.000 forinttal, amelynek megtérülését szolgálta az adásvétel. Az indítványozó nem állította, hogy az 1.500.000 forintot és késedelmi kamatait az ingatlan hasznosításából származó bevétel nem fedezte, valamint a húsz évig hasznosított ingatlan bérbeadásából befolyt bevétel összegét sem határozta meg, holott nyilvánvaló volt számára, hogy ennek a per elbírálása szempontjából jelentősége van. Tényelőadás hiányában a bíróság nem tudta vizsgálni, hogy a kölcsönnek és kamatainak van-e olyan része, amely nem térült meg, ekként van-e kártérítés címén fizetendő és az egyetemességre tekintettel az alperest is terhelő tartozás.
- [21] A kifejtettek tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét indokainak előbbi kiegészítésével, illetve pontosításával helybenhagyta.
- [22] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Fővárosi Ítéletábra 5.Pf.20.897/2018/9/II. számú ítélete, valamint az ennek alapjául szolgáló Fővárosi Törvényszék 24.P.24.600/2017/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény 28. cikkét, XIII. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [23] Az indítványozó szerint a bíróságok döntései iratellenesek, valótlan tényálláson, bizonyítékok téves értékelésén, okszerűtlenül levont következtetéseken alapulnak. A bíróságok jogszabállyal ellentétes döntéseket hoztak, mivel a Ptk. 339. § (1) bekezdésében és 349. § (1) bekezdésében meghatározott kártérítési és kárenyhítési szabályokat tévesen értelmezték és alkalmazták. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a földhivatali eljárásban az ügyintézés során hozott döntéseit nem vizsgálhatja felül, a károsult ugyanis nem köteles arra, hogy lemondjon tulajdonjogáról csak azért, hogy a károkozó fizetési kötelezettségét csökkentse. A bíróság összetévesztette a kárenyhítési és a kármegelőzési szabályokat. A bíróság ítélete sérti tulajdonhoz való jogát, mert felróható mulasztásnak minősítette, hogy tulajdonjogáról nem mondott le annak érdekében, hogy az alperes hatóságot felmentse a kártérítési kötelezettsége alól. Az elsőfokú bíróság kereset elutasításhoz vezető érvrendszere zavaros, érthetetlen, irracionális. A másodfokú bíróság túlterjeszkedett kereseti kérelmén, a jogszabályok

megkerülésével az adásvételi szerződést kölcsönszerződéssé módosította, így önhatalmúlag avatkozott bele a felek szerződéses jogviszonyába. Kirívóan önkényes jogértelmezése már jogalkotásnak minősül.

- [24] Véleménye szerint a bíróság az ingatlan-nyilvántartás közhitelességének érvényesülését leszűkítette azért, hogy az alperes pernyertességét előidézze. A szerződés átértelmezésével megakadályozta, hogy az indítványozó kártérítési igénnyel lépjen fel. A bíróságoknak az alperes kártérítési felelőssége megállapítását követően a kártérítés feltételeinek további vizsgálatát le kellett volna zárniuk, és az eljárást a továbbiakban kizárólag a kártérítés mértéke megállapítása érdekében kellett volna folytatniuk. A bíróságok ítéletei nem tartalmaznak részletes indokolást a kárenyhítési kötelezettség megállapításáról, valamint a kártérítési követelés összegét nullára csökkentő, a bérleti díj beszámításának módjáról. A bíróságok nem reagáltak érdemi felvetéseire, az indokolás hiánya sérti jogorvoslathoz való jogát. Az indítványozó bevételeinek visszamenőleges jogcím nélkülinek minősítése, majd bevételeinek a kára csökkentéseként való elszámolása, azaz a károkozók javára történő jóváírása az indítványozó keresetének elutasítása érdekében történt. Sérti a pártatlanság elvét, hogy a bíróságok a károsult reparációja helyett az alperes pernyertessége érdekében jártak el. A fentiekben túl a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát sérti az eljárás hat éven túli elhúzódása is.
- [25] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [26] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Fővárosi Ítélet tábla 5.Pf.20.897/2018/9/II. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt az Abtv. 27. §-a szerint benyújtásra jogosult és érintett nyújtotta be jogorvoslati jogának kimerítését követően.
- [27] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésre jutott.
- [28] Az Abtv. 27. § a) pontja úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasz kezdeményezésére olyan bírói döntéssel szemben van lehetőség, amely Alaptörvényben biztosított jogot sért. Az indítványozó az Alaptörvény 28. cikkének a megsértésére hivatkozott, mely nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, mert annak címzettjei a bíróságok, így ezen rendelkezés nem fogalmaz meg olyan jogot, amelyre alkotmányjogi panaszt önállóan lehetne alapítani [3231/2014. (IX. 22.) AB határozat, Indokolás [7]]. Ezért ezen alaptörvényi rendelkezéssel összefüggésben érdemi vizsgálat lefolytatásának nincs helye.
- [29] Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá, hogy az indítvány részben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában meghatározott feltételnek, mivel az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való joggal, a XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített, az ügyek észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való joggal és XXVIII. cikk (7) bekezdésében megfogalmazott jogorvoslathoz való joggal összefüggésben alkotmányjogilag értékelhető indokolást, érvelést nem tartalmaz. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy indokolás hiányában a kérelem nem felel meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, ezért annak elbírálására nincs lehetőség [34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]].
- [30] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [31] Az Alkotmánybíróság az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben előadott érveivel kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [32] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]]. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]]. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó

számára fenntartott feladat {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza valójában a bírósági eljárás felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panasza egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyítékértékelésének, jogértelmezésének, valamint jogalkalmazásának helytállóságát vitatja.

- [33] Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján az indokolási kötelezettség konkrét ügyben történő megsértésének kételye sem merül fel, mivel a Fővárosi Ítéltábla ítéletéből megállapítható, hogy a Fővárosi Ítéltábla érdemben megvizsgálta az indítványozó érveit, az első fokon eljáró törvényszék ítéletét pedig e vizsgálata alapján tartotta fenn hatályában. Az Alkotmánybíróság itt is hangsúlyozza, hogy „önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [34] Mindezek alapján az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [35] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. §-ában, 52. § (1b) bekezdésében és 29. §-ában meghatározott törvényi feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. február 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
helyettes tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1199/2019.

